

Prøvesten; som kaldes Ejendomsretten. Har han om Ejendomsretten en Opfattelse saa bornert og stupid, at han mener, at man maa ikke røre ved den, er det et Bevis for, at hans Frisind i alt Fald svæver i Luften“. Der er ingen, hævder N. J. Larsen, der vil Ejendomsretten til Livs, men man vil den Misforstaaelse til Livs, at det er derom, det drejer sig i Tilfælde som dem, han talte om, og det, jeg her taler om. Og det andet Tilfælde, hvor en lignende Forhandling førtes, ogsaa fra N. J. Larsens Side, var, da vi den 9. December 1899 behandlede Lovforslaget om Kystfredning. Da gør han de samme Betragtninger gældende. Jeg skal ikke her citere dem videre, men henviser ærede Medlemmer til Folketingstidende for 1899—1900, Sp. 1845 og Sp. 1849 ff. Der paaberaaber han sig yderligere for sin Opfattelse en saa konservativ dansk Forfatter som F. C. Bornemann, som sikkert ingen vil kalde revolutionær: „han skriver i et af sine Værker, at man aldrig bør glemme, netop naar man hævder den private Ejendomsret, at „den individuelle — der staaar uindividuelle, men det er sikkert en Trykfejl — Formues skjulte Forudsætning er et almindeligt Fællesskab“. „Det er rigtigt i den Forstand“, føjer saa N. J. Larsen til, „at Samfundets Interesser staa over de enkeltes Interesser, og naar en Samfundsinteresse kræver en vis Ordning, kan denne eller hin enkelte ikke staa op og protestere derimod“.

Det er imidlertid ikke blot med sin Gruppes Formand, det ærede Medlem kommer i Strid, naar han hævder en saa reaktionær Opfattelse som den, han her kom frem med, men det er ogsaa med sig selv. Thi han udtalte i Begyndelsen af sine Bemærkninger om denne Del af Lovforslaget, at det jo ganske vist var rimeligt, naar et Stykke Jord ved Anlæg af en Jernbane steg f. Eks. fra en Værdi af 600 Kr. pr. Tønde Land til lige saa mange Tusinder, at man saa tog noget deraf. Ja, men naar man kan gøre det uden at give Erstatning — og ellers var det jo meningsløst —, saa er det et Bevis for, at det ærede Medlem selv ikke konsekvent tør hævde, at her er Tale om Grundlovens § 82 om Ekspropriation og alt det andet, han talte om.

Saa hævdede det ærede Medlem, at denne Værdistigningsafgift i hvert Fald ikke burde gaa forud for *Prioriteterne*. Det er jeg ganske uenig med det ærede Medlem i. Hvis de ikke gaa forud for *Prioriteterne*, er det hele hen i Vejret.

Der er heller ikke Tale om, at *Prioriteterne* med nogen Grund kunne protestere derimod, netop fordi der her er Tale om at skabe en ny Værdi. De have laant Penge ud i Ejendommen med dens gamle Værdi, men naar man forøger dens Værdi og — skønt man forbeholder Staten noget af dens ny Værdi derfra — dog lader blive en forøget Værdi tilbage, den være nu større eller mindre, hvor kan saa nogen *Prioritetshaver* med Rette anke derover? Jeg ved ikke, om det ærede Medlem kender Forholdet ved Bodmeri? Naar en Skibsfører i Nød og Betryg, i Havaritilfælde, maa optage et Laan for at gøre Skibet sødygtigt igen, er det givet, at dette ny Laan faar *Prioritet* i Skibet forud for alle de hidtil paa det hvilende Byrder. Det er det samme, ja der er ikke en Gang Tale om en Forøgelse af Skibets Værdi, der er kun Tale om at redde den Værdi, det har. Men dette Bodmeri gaar forud for de allerede paahvilende *Prioriteter*. — Vor Vandløbslovgivning indeholder ogsaa en Bestemmelse, som viser, at Lovgivningsmagten ingenlunde ser saa bornert paa dette som det ærede Medlem for Svendborg. Jeg henviser til Lov af 23. Maj 1880 § 20, hvori der tales om Reguleringsarbejder ved større eller mindre Vandløb. Der hedder det: „Forpligtede til Deltagelse i de med Reguleringsarbejdernes Udførelse forbundne Udgifter ere alle Lodsejere, som skønnes at have Nytte og Interesse af Reguleringens Foretagelse, hvad enten deres Ejendomme grænse til Vandløbet eller ikke“. Og det er ikke noget, de skønne over, men det er noget, som Vandsynsmændene og i anden Instans Landvæsenkommissionen skønner over. Enten de paagældende Lodder grænse til Vandløbet eller ikke, enten Lodsejerne selv erkende, at de have Interesse deri eller ikke, enten de selv ere villige til at deltage eller ikke, paalægger Loven dem her uden videre at betale deres Part. Og denne deres Part inddrives som kongelige Skatter, forud altsaa for alle *Prioriteter*. — Lad mig endelig for det tredje minde de ærede Medlemmer om, at naar vi i de sidste Par Samlinger have behandlet det private Lovforslag, som den tidligere Folketingsmand for Lyngby, nu Landstingsmand (Piper), indbragte om private Fællesveje, saa har man netop her fra Tingets Side, ikke blot fra Forslagsstillere, men ogsaa fra anden Side erkendt det forkerte i, at de Bidrag, som Sogneraadet kunde kræve af de enkelte Lodsejere til Vejens Istandsættelse efter den gældende Lov af 12. April 1865,